

سرطان پانکراس چیست؟

سرطان پانکراس به سرطان‌هایی اطلاق می‌شود که در غده پانکراس (لوزالمعده) رخ می‌دهد. پانکراس یکی از اعضای حیاتی بدن است که در پشت معده قرار دارد و مسئول تولید آنزیم‌هایی است که به هضم غذا کمک می‌کنند، همچنین هورمون‌هایی مانند انسولین را تولید می‌کند که در تنظیم سطح قند خون نقش دارند. این سرطان می‌تواند به سرعت گسترش یابد و معمولاً در مراحل پیشرفته تشخیص داده می‌شود، چرا که علائم اولیه آن اغلب نامشخص و غیرقابل تشخیص هستند.

انواع سرطان پانکراس:

۱. **کارسینومای آدنوکارسینوم (Adenocarcinoma):** این نوع سرطان، شایع‌ترین نوع سرطان پانکراس است که از سلول‌های تولیدکننده آنزیم‌های هضمی در پانکراس شروع می‌شود.

۲. **سرطان‌های غده‌ای (Neuroendocrine tumors):** این نوع سرطان‌ها نادرتر هستند و از سلول‌های تولیدکننده هورمون‌های پانکراس شروع می‌شوند.

روش‌های درمان سرطان پانکراس:

درمان سرطان پانکراس بستگی به مرحله سرطان، محل تومور، وضعیت عمومی بیمار و دیگر عوامل دارد. درمان‌ها ممکن است به صورت ترکیبی شامل جراحی، شیمی‌درمانی، پرتودرمانی، درمان هدفمند و ایمونوتراپی باشند.

۱. جراحی:

- **پانکراسکتومی (Pancreatectomy):** جراحی برای برداشتن قسمتی از پانکراس یا کل آن بسته به محل و اندازه تومور است. در برخی از موارد، پزشک ممکن است بخشی از روده، معده یا غدد لنفاوی مجاور را نیز بردارد.
- **جراحی ویپل (Whipple procedure):** در این جراحی پیچیده، بخش‌هایی از پانکراس، دوازدهه (قسمت اول روده باریک)، معده و غدد لنفاوی اطراف برداشته می‌شود.
- **پانکراسکتومی جزئی:** در صورتی که تومور در یک بخش کوچک از پانکراس قرار داشته باشد، جراحی برای برداشتن همان بخش انجام می‌شود.

۲. شیمی‌درمانی:

- شیمی‌درمانی برای از بین بردن سلول‌های سرطانی و جلوگیری از رشد بیشتر تومور مورد استفاده قرار می‌گیرد. این درمان ممکن است به صورت نئوادجوانت قبل از جراحی برای کوچک کردن تومور، بعد از جراحی برای جلوگیری از بازگشت سرطان یا به عنوان درمان اصلی در سرطان‌های پیشرفته استفاده شود.
- داروهایی مانند **ژمولیکس (Gemcitabine)** و **فلوروراسیل (FU-5)** به طور معمول در درمان سرطان پانکراس استفاده می‌شوند.

۳. پرتو درمانی: (Radiation Therapy)

- پرتودرمانی با استفاده از پرتوهای پرانرژی برای کشتن سلول‌های سرطانی انجام می‌شود. در سرطان پانکراس معمولاً از پرتو درمانی برای کاهش اندازه تومور یا تسکین درد و علائم استفاده می‌شود. ممکن است این درمان به صورت ترکیبی با شیمی‌درمانی (شیمی‌رادیوتراپی) انجام شود.

۴. درمان هدفمند: (Targeted Therapy)

- درمان‌های هدفمند بر روی پروتئین‌ها و ژن‌های خاصی که باعث رشد سرطان می‌شوند، تمرکز دارند. این داروها سلول‌های سرطانی را هدف قرار می‌دهند و از رشد و گسترش آن‌ها جلوگیری می‌کنند.
- داروهایی مانند **آبیرا (Abraxane)** یا **هیرافنس (Herceptin)** ممکن است در درمان سرطان پانکراس به کار روند.

۵. ایمونوتراپی: (Immunotherapy)

- ایمونوتراپی یک روش درمانی است که سیستم ایمنی بدن را تحریک می‌کند تا با سرطان مبارزه کند. داروهایی مانند **مونوکلونال آنتی‌بادی‌ها** در برخی از بیماران با سرطان پانکراس می‌توانند موثر باشند.

۶. درمان‌های حمایتی: (Palliative Care)

- در صورتی که سرطان در مراحل پیشرفته باشد، درمان‌های حمایتی برای تسکین علائم و بهبود کیفیت زندگی بیمار به‌کار می‌رود. این درمان‌ها ممکن است شامل مدیریت درد، کاهش انسداد مجاری صفراوی و رفع سایر مشکلات مربوط به بیماری باشند.

مراقبت‌های پس از درمان:

- **پیگیری منظم:** پس از درمان سرطان پانکراس، بیماران نیاز به پیگیری منظم دارند تا عود بیماری شناسایی شود و به‌طور موثر درمان صورت گیرد.
- **تغذیه و رژیم غذایی:** رژیم غذایی بعد از جراحی و درمان‌ها اهمیت زیادی دارد. بیمار ممکن است نیاز به خوردن وعده‌های غذایی کوچک و مکرر داشته باشد و همچنین ممکن است از مکمل‌های غذایی برای تأمین نیازهای بدن استفاده کند.
- **توانبخشی:** بعد از جراحی و درمان‌های سنگین، توانبخشی و فیزیوتراپی ممکن است برای بهبود کیفیت زندگی و بازگشت به فعالیت‌های روزانه ضروری باشد.
- **حمایت روانی:** بیمارانی که به سرطان پانکراس مبتلا هستند، به حمایت روانی و مشاوره برای مقابله با استرس و اضطراب ناشی از درمان نیاز دارند.